Kósyk, Mato
Sběrka dolnosserbskich
pěssnjow

PG
5675
K68
V.1

Sbĕrka
dołnoſzerbſkich pĕſznjow.

I.

Mato Kósyk.

Hudane wót dołnoſzerbſkeje ſchtudujuzeje młoźiny.

Schiſchczane pla O. Henczela we Wórejzach.
1893.

Sbĕrka
dołnoſzerbſkich pĕſznjow.

I.

Mato Kósyk.

Hudane wót dołnoſzerbſkeje ſchtudujuzeje młoźiny.

Schiſchczane pla D. Henczela we Wórejzach.
1893.

LIBRARY
DEC 13 1967
UNIVERSITY OF TORONTO

PG
5675
K68
V.1

Mój wóścojski kraj.

Wěſch, ʒo mój kraj mam wóſchzojſki?
Ʒoż ſprozniwy a ſpokojny
Na pólo ſchěgnjo rolnikaŕ;
Ʒoż żarʒy mudry góſpodaŕ
Na póřěd a na pobożnoſcź,
A ſnata jo jog' pſchijaſnoſcź.

Wěſch, ʒo mój kraj mam wóſchzojſki?
Ʒoż Sprjewja ſ towſynt rukami
Sse ʒiwno ſ raſom ſbłużijo
A pón ßwój puſch ſaß' póſnajo;
Ʒoż zeßne ʒowcża wjaßłuju,
Te pyſchnjejſche na naglědu.

Wěſch, ʒo mój kraj mam wóſchzojſki?
Ʒoż paſtwa ße wſchak ſeleni,
A kwětki ſroſtu luboßne,
Kenž broſdy, łuki pißanje;
Ʒoż ſchěgnjo ſe jßy rědownja,
Kenž ſukam roga pſchißłucha.

Wěſch, ʒo mój kraj mam wóſchzojſki?
Ʒoż Błota ſtoje w kſchaßnoſcźi,
We kótrychž ptaſchki ſpiwaju
A ſwjaßeliju hutſchobu.
Tam jo mój luby dom, aj, aj,
Tam mója ſemja, tam mój kraj.

Wěſch nět mój kraj, ten wóſchzojſki,
Ʒoż běchu móje kólebki?
Mój kraj jo ßławna [1]) Łużyza [2]),
Kenž Sſkowjanſtwa [3]) jo wótnożka.
Bog ʒognuj zeły ßerbſki kraj
A ſchcźituj [4]) jen a hoplewaj!

[1]) T. j.: kſchaßna. — [2]) Łużyza (Dołna) ße pomjenijo naſch kraj: hebuſki a te 6 hokolne krejſy. — [3]) Sſkowjany ßu ſchykne ludy, ako odobnu naſchej powjedaju (Polaki, Rußy a t. d. — [4]) Hobſwarnuj.

Serbstwo za atlantom. [1])

Hyſchcźi Sserbſtwo njeſgubjone
Roskwiſchujo ſa mórjom,
Hyſchcźi Sserbſtwo njeſkaſone
Chowa ße ſa atlantom.

Hyſchcźi ßerbſke huſta ſnĕju
W pódwjazornej zuſobje,
Sswĕtu wĕru njeſapréju,
Wĕru maſchi ßerbſkeje.

Sserbſki ſnoj, lej, dokoj pada
Na gruſlu tu zuſabnu,
Aż ta k žognowanju ſkłada
Spĕſchnje gluku na gluku.

Naſche žiſchi njepósnachu
Paradiſke kſchaßnoſcźi,
Kenž waß Błota hoblekachu
Źeń a noz, zaß kuždyzki;

Wóni žednje njeßłyſchachu
Błotnych ptaſchkow kjarliže,
Wóni žednje njepóſchkachu
Błotnych rožow wónjenje.

Wóni njejßu kólebane
Byli hyſchcźi na Sprjewje,
Kótrej'ž žrĕdła ſhulewane
Ssu do klina Łužyze.

Weto bratſchi wóſtanjomy,
Źiſchi ßławnej' Łužyze;
Mórja wſchak ßu ludam kſchomy,
Bratſchojſtwo pak njeźĕle. (1892.)

---

[1]) Mórjo mjaſy Europu a Ameriku.

Serbski wójak we smjerśi.

Na kschawne pólo pschestrěty
Tam stysno sdychuju,
Až serbska kschej mě huběžy
Psches ranu hurytu.
Ku kónzu žo, mě hujžo móz;
Wschom dobru noz, wschom dobru noz.

We zusej semi lažezy
Już wižim how mój row;
By rad we lubej Lužyzy
Měł slědny měrny schow.
Ku kónzu žo, mě hujžo móz;
Wschom dobru noz, wschom dobru noz.

Kaž we sni hyschcźi spomnjeju,
Kak nan mě hobojma,
Kak hupóschkał běch njewjestu,
Kak masch mě hajzkała.
Ku kónzu žo, mě hujžo móz;
Wschom dobru noz, wschom dobru noz.

Wy lube snate ptaschazki,
Kenž mimo leschischo,
Wy mrokawy, wy wětschiki,
Wy doma powjescžo:
Ku kónzu žo, mě hujžo móz;
Wschom dobru noz, wschom dobru noz.

A sluchaj, zo se roslěga,
Kaž hurrah, dobysche!?
Rad sgnu se něto do rowa,
Byź, Knežo, gnadny mě!
Ku kónzu žo, mě hujžo móz;
Wschom dobru noz, wschom dobru noz.

(1882.)

Njezmilnosć smjerśi.

Starki ſtoj pſchi parchanu
A ße na kij pódpjera,
Zeßnje jo juž pokſchyta
Głowa jog' ſe ſcherisnu
Starſtwa dla.

To jog' k ſemi ſegiba,
Noſe jog' ße tſchěßotej,
Až jog' lěbda njaßotej,
Wón jo muzny žywjenja
Na ßwěſche.

Lej, a mimo njaßo ße
Tužnje ſchěło góleſcha,
Sslěſy kſchika maſcherka
Wo to młode žywjenje
Bžes kóńza.

Ldſy ße ronje ſtarkemu,
Wón ßam ruze ſtykujo,
Scheru głowu ſawijo
A ſe ſtyßnej hutſchobu
Sdychujo:

„O kak rad kſchěł ſe ßwěta!
Zogodla pak južo dej
Do rowa ta młoda kſchej?
Ssmjerſch, o kak ßy njeſmilna,
Njepſchawa!"

Trošt syroty.

Njepłaz mě ßyrota,
Njetuž ße wězej:
Njejßy wſchak ſpuſchczona,
Mója ßy pſchezej.

Njepłaz mě chudobna:
Njamasch tež ßlobra,
Weto ßy pobożna,
Hutschoba dobra.

Njepłaz, ja ſ wózyma
Wſchuźi ſchi paßu;
Njepłaz, wſche myßlenja
Móje ſchi njaßu.

Byź ga nět wjaßoła,
Wóſtań mě ſwěrna,
Pón jo tež hutſchoba
Mója tak wěrna. (1883.)

Spikaj źišetko.

Spikaj źiſchetko,
Sazyń wózyzko!
Luboſcź maſcheŕna ſchi paßo,
W hutſchobje ſchi ſtawnje njaßo.
O, ty njewěſch to!

Spikaj źiſchetko,
Sazyń wózyzko!
Nicht ſchi njedej ſe ßni buźiſch,
Žedna wazyzka ras nuźiſch;
K měru wſchykno źo.

Spikaj źiſchetko,
Sazyń wózyzko!
Jańźelik how poglědujo,
Pſched ſchkodu ſchi hobſwarnujo;
Spikaj źiſchetko!

Anka mója roža.

Rědnoſcź, zeßnu rědnoſcź — běch ras namakał;
Rožu ſakwiſchonu — ßom ße huglědał;
Wóna wótzynjujo, — wſchak ße ßwětkoju,
Jo, ßnaź roſſjawijo — ßwóju kſchaßnoſcź wſchu.

Rědnjej ako ſorja — wóna pyſchni ße,
Ako ßłyńżo ranne — wóna błyſcheźi ße;
Kużda żyłka ſnani — kaku doſpołnoſcź!
Łopjeńka wſche chwěju — kaku łuboßnoſcź!

Jeje wónje ſleju — balſam do wětſcha
A wſcho hochłożiju, — zoż ße pſchibliża;
Kaku ßłodkoſcź zujo — kaku wjaßełoſcź
Snani ſ pſchichylanim — zeła hokołnoſcź!

Roża, twója bliſkoſcź — mója ſbóżnoſcź jo,
Twója wóń mě ſdźarży — pſchezej młodego.
Kſchěł ſchi ſtawnje wiżeſch — mußym żałowaſch
Gaż zoſch ſkóro hokwiſcź — a mě hopadaſch.

Anka, taka roża — mója łuboſcź ßy.
Chwalbu ſgłoßym tebje — ßom ſchi ſdałony;
Ned pak honimjeju — wiżim hujſchpurnoſcź,
Twójej' lizyzkowu — kſchaßnu łuboßnoſcź!

Ja ſchi ſtawnje noßym — w ßwójich myßlenjach,
Ja ſchi hobrukuju — w noznych zowanjach;
Roża, mója gjardoſcź — mója pyſchnoſcź ty,
Anka, mója ſbóżnoſcź — mója łuboſcź ßy! (1882

Wjacorne zorja.

Na njebju ſażagliju
Sse ſorja wjazorne,
A doły huglěduju
Sse we nich ſpódobnje.

Ja ſtojm a póżiwuju,
Sse njam'gu doglědaſch
A njam'gu błyſcheźa kſchaßu
How ſ nizom pſchirownaſch.

Schak młoda roża ſ pychu
Sse jaßnje rospuknjo,
Schak kużelkate żyżo
We barwach żwatkozo.

Schak płomjeniſka barwje
Tam njebjo zerwjene,
Schak ſłota błyſkotate
Sse ſeźanje luboßnje.

Scho, ſcho pak hobléže
Pſched ſorjow kſchaßotu,
Też huſta honimjeju,
Ak chwalbu ſpiwaju.

Dyž taka kſchaßnoſcź jużo
Na ſemi błyſchcźi ße,
O w kakej kſchaßy jano
Pón ſbóžne pſchebydle.

Mě jo, ab' pſchikiwali
Mě ſorja ſgaßeze
K nejhuſchym kſchaßam njebja,
Kenž njejßu ſachadne. (1893.)

Cogodla šerń?

Ja kaž roža ſeſchtapam,
Dyž nnjo chto
Łamaſch zo:
Zogodla też njewónjam?

Scherń mě ſchuźi pomjenje;
Na rogach
Stoju w krjach:
Zogodla niz w ſagroże?

Scherń tak pſchezej wóſtanu;
Zogodla,
Pſchaſcham ja,
Ako roža njekwitu?

Sotiśćka.

Schtomow liſt ße libozo
Tam na kjarchobje
A we krizkach ſchwarkozo
Wětſchik pótajmnje.

Jańźelik wót kamjenja
Stoj na pomniku,
Jogo ſchicha módlitwa
Jo ſa humarku.

How ßom pódla jańźela
Na row ſeleny
Zeſto ßam ße klěknuk ja,
Też ße módlezy.

How ga luba ßotſchizka
W ßłodkem měrje ſpi,
Kenž nejlubſcha hutſchoba
Mě bě na ſemi.

Ty pla kſchaßnych jańźelow
Maſch twój pſchawy dom;
Ja na grěſchnem dole how
Hyſcheźi ſdychujom.

Ras b'źo ſaßejwiźenje,
Kaka naźeja!
Módlij, módlij ſa mnjo ße
Jańźel, ßotſchizka! (1882.)

Slědna roża.

Ras ſtupach pſchi ßmjerkanju
Tam k ſchichem kjarchobu;
Te bomy ſaſchumichu,
Kaž kjarliž k měroju.

Wěz' ſtrußki njepyſchnichu
Te ſchere górzyzki,
Jan' žałujuze wjerby
Ssu liſt ßwój pſcheſtrěli.

A hyſchcźi ßlědnu rožu
Na rowje hupytach,
Ta pak ned rospadaſcho,
Ak kſchěch ju huhajzkaſch.

Ty złowjek ßy kaž roža
Na wjazor žywjenja:
Gaž ßmjerſch ſchi jano tłußnjo,
Ned padnjoſch do rowa. (1893.)

Nazymje.

Zoſcho wſche ße wót naß minuſch,
Njebja ſpiwarje?
Dej ga póſlažka ße ſginuſch
Wſchykne wjaßele?

Chto nam pótom ſeſpiwajo,
Gaž wy hujžoſcho?
Chto pón ſchtuzki ſtyrlikajo,
Gaž how njeb'žoſcho?

Schtomow łopjeńka też prěju,
S lažka wótpadnu;
Žož ße hyſchcźi ſtrußki chwěju,
Te też hoblědnu.

Semja ßebje hupyſchnjonu
Draſtwu ſeblazo,
A tu ſymſku hobſcherjonu
Něto doſtanjo.

W gólych galuſach b'žo ſchwizaſch
Wětſch tak ſchcźipaty,
A na drogach, pólach rizaſch
Wichaŕ ßněgowy.

Ten kśicowany.

I. Farmaŕ. [1])

Na prärijnej płodnej górzyze
Farmaŕ samóženje ſwarbował ße,
A tam ako kralik gjarźiwje
S wjele dobytkami knežował ße.

Daloko ße chromy błyſchćźachu
Wót katalpow [2]) jaßnje ſwěnkowjone,
Kenž na paſtwy chłodki pſcheſtrěchu
Wót rědownjow ſbóža napołnjone.

Ras ak źeń ße jomu ſaßwita
Narodny, wón ßwěźeń gótowaſcho:
Góſcźi bliźachu ße ſ daloka,
Gerzow hupa też ße nakaſaſcho.

Lej a farmaŕ w gluznem ßmějkanju
We ßwěźeńſkej ſchpě ße pſchechojźujo,
Ak na ſtary wobras poglědnu,
Źož ße kſchizowany ſnamjenjujo.

Hoblizo jom' ſkißa marſchćźenje,
Do zoła ße ſary ropa kſchuta
A jog' ſłoßna ruka huſtrě ße,
Aby wobras ſchlapiła do kuta.

„Ně, ten njam'źo ſnank byſch juſkanja,
Ně, mě by ße góſcźi huchachali,
Aź był wěrka wſchak dla wobraſa,
How, źož ſbóźna lichota ße chwali."

Jogo ruka pak ße tſchěßeſcho,
Bół jom' ſakała do wědobnoſcźi,
Móz tog' wobraſa jog' źěßeſcho,
Aź tam huźěraſcho we tſchuchloſcźi.

Spomnjeſche jog źiwnje wótźywje
Sbóźneg' zaßa, dawno minjonego,
Ak' na wobras ßlědne ſmyrknjenje
Sta ße nana dawno ſamrjetego.

[1]) Rolnikaŕ. — [2]) Góry w Amerize.

Masch jen pón jom' na pusch póruzy,
Ak' šwět stary s nowym pschebitowa.
„Powjes Krysta też do hutschoby,
Niz na sežénu jan'!“ tak snĕchu šłowa.

Bóžko pak we šmykłem žywjenju
Sse nejskerjej dobra huzba tschujo,
Pschi prärije schĕžkem łamanju
Wĕra też še zesto pódworujo.

Wschak jo jomu swónaschk pschiwołał
Žož še kschizowany prjatkowascho;
Suk jo jan' do hucha sabrinzał,
Do hutschoby žednje njesnĕjascho.

Ale — njej' how wĕra směrwjona,
Ako do kopize směschowana?
Kužda s wĕrnosežu še namjera;
Wĕrnosež njej' w schych barwach mólowana.

Ale — njejšu druge nałogi
S lichosežu how strowe skólebane?
„Žyń, zož zosch, wscho pak po pschawdosežì!“
Njej' tak w nowem šwĕsche prjatkowane?

Ale — how jo drožschy chylki zaš,
Wĕzej role, sbóža — wĕtsche žĕło;
Chtož na stare dny zo šwĕschisch ras,
Dej też młodej ruze gibasch zeło. —

Tak še w krotkem wótschem waženju
S wĕdobnosežu rosym mudrowascho,
Ak' juž gósežì wenze juskachu
A też gerzow hupa sagrawascho.

Górka chylka — farmař hotergnu
Kschizowaneg', swójich starschych Boga,
A jog' saßlĕpjony huschlipnu
Se jschpy wen do humjatlinow roga.

II. Emigranta.[1])

Ras na emigrantow dwórniſchežu
Muž ſe žonu chylku ſwótpozywa,
Aby na ſparowem kóniſku
Dalej leſchel, žož dom nowy kiwa.

Tſchi ſu njaborjetka k nogoma
Maſcherje kaž doma grajkotali
Swjaßelone, lěž bžes wěženja,
Až ſu k nowem' ſwětu pſchiplěwali.

A na boze muža ſkłažone
Běchu brěmuſchka we chudem ſuknu.
Tak na emigrantow póziwnje
Mtogi mimoduzy Yankee[2]) kuknu.

Lej a muž we nimem juſkanju
Na ſemju do nizog' huženaſcho,
Mózne džanje jogo pſchebjenu,
Gaž ße chylku naßlědk ſazowaſcho:

O kak lubutſchko ſu hajzkali
Doma jogo, ak „bóžemje" daſcho!
Kak ſu ruku jomu tłozyli,
O kak wjele łdſow ße huronjaſcho!

Nět pak jo kaž chudłas ſpuſchežony,
Wſcho ße pſchi njom gjarže mimo chwějo,
Nicht jom' ſłowka troſchta nježyzy,
Nicht ras jogo rězy njeroſmějo.

A jog' rosteſchnjonu hutſchobu
Hyſcheži ſchěžſcha ſtaroſež napołnijo,
Ako na žiſchetka poglědnu
A na pſchichod ſwój ße pomyßlijo.

Kak, gab' ße do nuſe ſalewak,
Kaž ße łož do žwałow ſazerała?
Kak, gab' takej' gluki njeſmakał,
Ak' ße jo jom' zeſto huzowała?

[1]) Huſchěgnik. — [2]) Yankee (jängkih): hobydlaŕ pódpołnozneje Amer

Jogo hoblizo ße ſamrozy,
Wózy jomu laßnej ſmyrkotaſchtej,
Brunej lizy humazachu łdſy,
K módlitwje ße ruze ſtykowaſchtej.

Ruze pſchußkelatej po chylze
Sse ſa brěmuſchkazkom natſchěgaſchtej
A tam ſ wingeliſkow nabožuje
Kruzifix na klinje roswijaſchtej.

Kaž ße ſalajuzy popada
Sa ſchczěpiſkom, ab' byk humožony,
Tak bu běbneg' zeła nażeja,
Kruzifix, do pěſczi ſaklinjony.

Łdſy a póſchki ſ raſom padachu,
Kenž tog' kſchizowaneg' humazachu.
Mimoduze pak ße ßmějkachu,
Ako k emigrantu ſchylawjachu.

Chtož ße k humožniku póſnajo,
Tog' wón póſnajo tež w nimjernoſczi;
Chtož pak how jog' ſłoßnje ſaprějo,
Tog' wón ſaprějo tež we pſchawdoſczi. (1893.)

Padnjony bom.

Wiżech bom ras na droſe
Do pariſka ſarubany:
Rownož młody ſawěſcze,
Weto już bu ſkóńzowany.

Wichaŕ njej' jog' ſeſkamał,
Ssekera njej' ſaraſyła,
Błyſk tež njejo ſchkódował;
Zo jo k padu wina była?

Schkóra běſcho ſtrowuſchka,
Krona jo ße ſeleniła;
Ale boma hutſchoba
Běſcho bóżko ße ſprochniła.

Tak wón wězej njam'žaſcho
Njaſcz że ßwójo ßamßne brjemje,
Až ße dołoj garnuł jo
S kronu do njerjecha ſemje. —

O tak młoga ſtwórbizka
Jěßnjej pada do rowa
Něžli płody dawała,
Gaž njej' hutſchobizka ſtrowa.

A tak młoge padnjone
Złowjeki du k ranej ßmjerſchi,
Gaž grěch pitwjo w hutſchobje,
Kaž huž do jabłuka wjerſchi. (1893.)

Spominanje.

Kaž wjele tyßaz [1]) tyßaz ras
We rěze žwałki ſaglußkozu,
Kaž wjele łopjeńkow ße ſaß'
We chłodnem Błoſche ſalibozu,
Tak wjele ras ſchi ſpominam
A ſ mójich myßlow njeſpuſcheźam.

O, mója boga hutſchoba
Wſchak bywa k tebje ſapalona,
Ty zyſta roža ßerbojſka,
We Błoſche kſchaßnje ſakwiſchona.
O kſchěła zyſta ſawóſtaſch,
Pón zu ſchi ſtawnje ſpominaſch.

Blizzard. [2])

Symne wětſchiki ße huběguju
Pſches präriju [3]) běłu naſkoki,
Mílny ßněgaſchk k reji hoblapuju
A ſaß chytaju na ßmětawki.

[1]) Towſynt. — [2]) Wjelike ßněgowe duſche we pódpołnoznej Ame
— [3]) Wjelike łuki.

Mrokawy ße bliżej pſchiwalaju
Schere wót wětſchiſkow ſchwigane,
A te ſ naſdala już ſarizaju,
Tak ak źiwe żwaty łamju ße.

Bliżej njewjedriſko pſchiſkokujo,
Wěż' na ſcźakliwoſcźi pſchibjera,
Dycha ſparń na lizu ſamarſgujo,
Wóda pſchoſcźi ße każ ſlěka dla.

Na źeń běły bědna ſchamnoſcź pada,
Złowjek pód chrom ſ drogi huběga,
Domna ſwěrina pód tſchěchu chwata,
Źiwa ſadrapjo ße do ßněga.

Toſch każ elementy roswěſane,
Lej tak parſka, rizy, ſtuka ße,
Schudy ſchumjenje a ſaßyzanje,
Każ ße wódy warje w kužole.

Tyßaz wicharjow ße w kuli běże,
Mózujejſche te ßłabſche ſpózrěju,
Mětły ßněga ſ nimi górej leſche
A ße dliw a prjeki brizaju.

Semja ßama gujo ße w łažkem džanju,
Wěſby twarjenjow ße ſterguju,
Złowjek glěda w ſtyßnem późiwanju
Pſchemożony tam na tſchachotu.

A tam na kjarchobje nad rowami
Źiwe wichariſka rejuju,
Do kſchizow ße praſka ſ gałuſami
K reji, a te ſcźiny barkozu.

Swjercha źiweg' ruſchowanja ſnješche,
Spóſy tam pak měrnje drěmaju;
Też nejwětſche tſchachoty na ßwěſche
Sbóżnych wězej tſchaſchyſch njamógu.

Zakaj ſczerpnje, zlowjek hobſchěžkany,
Skóro pſchejžo wichań žywjenja;
Hyſchczi chylku — pón ßy ſkólebany
Teke tam do měrneg' rowzyka.

Spiwarja wjaſele.

Spiwaſch mójo wjaßele,
Spiwaſch mójo gluzne zuſche,
Sjawim rěz we hutſchobje,
Jeje nutſchikowne gnuſche,
Pótajmneg' niz w nadrach njejo,
Wſchykno ſ mójich huſt mě ſnějo.

Ronje ſdſy ße w tužyzy,
Nuži ſchěža we ſtyßnoſczi,
Skokam ſaßej juſkajzy;
S wjaßela du k wjaßekoſczi,
Tſchunow ſuk wſcho pſcherażijo,
Gnuſche duſche rosjawijo.

Žywiſch ße bžes ſpiwanja
Jo bžes kſchaßnych kwětkow lěſche,
Jo kaž ßłyńzo bžes grěſcha,
Jo kaž nime wſcho na ßwěſche.
Spiwanje wſcho hubuži jo,
Schěło, duſchu wótnowijo.

Žebrje wſchykne žwałki že,
Ptaſchk pód njebjom ſatſchikozo,
Wichań rizy póžiwnje,
Marijańk ſaß' ſakurkozo;
Mója rěz pak jan' jo ſpiwaſch,
Mója wěz pſchi gloßach bywaſch.

Se ſtwórjenja žo mój ſpiw,
Sſkowa wſeju ſ knigłow ßwěta,
Žož ße ſjawi žiw na žiw,
Až wſcha hutſchoba jo ſgrěta.
Tog'dla prjedny kjarliž daju
Stwóriſchelu w ßwětem raju. (1882.)

Popajżony spiwarik.

Spiwarik bu łapjony
A do klětki ſawrjety,
Nuſkany bu k ſpiwanju
W ßnadnem ſchmojtem domzyku.

Ptaſchazk pak ße tužaſcho,
Głowka jomu wißaſcho;
Błotka ßu jom' weſeli,
S towariſchkow hunjaßli.

S tſchikotom jan' płakaſcho
Ssamotniwe ptaſchazko;
Słamaſch zo ße hutſchobka,
Gaž wón ſpiwa na Błotka.

Ja ßom ak to ptaſchazko
W zuſej ſemi daloko,
O ja ſgubich Łužyzu,
Mójog' njebja kſchaßotu. (1893.)

Kak indiańske zernka nastachu.

(Sa powěſću Chippewa-indianarow.)

Źož ße kraj Wiskonſin huglědujo
W Michigańſkem gjardem jaſoru,
Tam źož wjele ſymnjej wětſchik dujo,
Ras ße indiany kněžachu.

„Chippewa", tak ße pomjenjaſcho
Wóny ßławny rod nejmóznjejſchy,
Žeden ßußed ße ſ nim njeměrjaſcho,
Wón by wóſtał k prochu ſteptany.

Weto jaden winik ſadawjaſcho
Kužde ſymje roda kopizu,
Gaž ße dłujki jaſor hopſchoſcžaſcho,
Pón ſły głod te boge napadnu.

Taka nuſa móznje ſakałaſcho
Do hutſchoby ßławneg' głownika,
Wón ſche raźiſchele ſawołaſcho,
A pón take ſ nimi ſpowjeda:

„Ježnje mózny duch ſchak njeſpuſcheźi mě,
Pſcheze hugbach radu hužytnu,
Gažo k ważnym ſtatkam ſkſchozeni ße,
Pſcheze ſtupach ſ wami k dobyſchu.

Nět ße tužym ako pſchewinjony
Wót pótajmneg' ßmjertneg' winika,
Dlejſcheg' żywjenja ßom humuzony,
Źož ße pomoz niźi njeßwita.

O mě hutſchobu do kußow ſryjo
Skumlenje tych źiſchi głodu dla,
Kuždy row, ak nam ße wótworijo,
Mě tež ryjo ropu do zoła.

Twarda proſna ſemja ßama głoźi,
Tłuſta ſchkora kſchyjo jaſory,
Rědka ſwěrina ße njedopłoźi,
Źo ſa naſche jěźi bjerjomy?"

Lej a koklarka ße pſchiſchiſcheźaſcho
Seſtarjona ſ hupy Chippewow,
Źož ta mudra żeńſka pſchiſtupaſcho,
Tam tež ſtupi ßłyńźo ſ mrokawow.

Seźicha chylku -- wóna ſjawi take:
„Dawno mudry duch mě nahuzy,
W gólach póſnaſch dobre ſelka ſchake,
A ſ nich żumaſch ſtrowe chrapzyzki.

S nimi běch wót ßmjerſchi hutergnula
Młogeg' franjonego wójnarja,
Selka pak ja njeběch doſtanuła,
Ak' by humożyło wót głoda.

Weto njej' zaß hyſchcźi k žalowanju,
Dokulž dobry duch jo nad nami,
Wón mě póßla k waſchom' radowanju
S troſchtom, ak mě bu we ſbóžnej ßni:

W waſchej ßrjeźi ßwěſchi gwězda k ſtrowju,
Kenž nam ſkubła płodnu roſtlinu,
Ta b'žo dawaſch ludu žywnoſcź nowu,
Sagnaſch pſcheze głoda tſchachotu."

Lej a indiany w hobzerjenju
K reju juſkajuze ſkokachu,
Głownik pak we ſchěžkem ſamyßlenju
Bližaſcho ße ſ lažka k wigwamu.[1])

K nowem' žywjenju ſche ſtwórby ſlažka
Duch ten wjeliki „zaß" dychaſcho,
Pſches wjazor ſaß' wježo wódna ſcźažka,
Pſches gólu žo młode naléto.

Głownik Chippewow wón pſchikiwaſcho
Ogiſtoka,[2]) ßyna ſtarſchego,
Brunej lizyze jom' huhajzkaſcho
A pón ſ milnym głoßom rjaknuł jo:

„Tſchi ras pěſch ße ſaßwitało jużo
Tebje ſchopłe ßłyńzo nalětne,
S bronju graſch ty jěßno nahuknuſch,
Zož ſchi hukſchuſchiło ruzyze.

Zas jo tam, až ſkóro pſchiſtupijoſch
Do zeßnego rěda wójnarjow,
Prjedy pak ty wólnje dopołnijoſch
Sswětu ßłuſchnoſcź naſchych nałogow.

Ssedym dnjow wót roda wótžělony
Ssy bžes ſcheje jěži ßamotnik,
Pſchewinjoſch, ga njeb'žoſch pſchewinjony;
Žij, duch mózny buź ſchi pomoznik."

[1]) Stań (zelt). — [2]) Gwězda.

Skóro masch tog' ßyna pschewożascho
K brjogu Michigańskeg' jasora,
Pón jom' maly wigwam natwarjascho
S póstolu wót schkrjoka pasdźerja.

Krotke hobojmjesche, pótom dascho
Masch tom ßyrotnemu bóźemje.
Muzny Ogistok ße sazowascho
Pak do nuse pak do nażeje.

Rano spóschenja ße saßwitascho,
Sskyńzo s kóńza mórja stupascho,
Ptaschazk rany kjarliž saspiwascho
A tog' ßamotnika bużascho.

Ogistok nět s tomahawkom [1]) tschaßnu
Prjedne snamje dnja do bomiska,
Lej a w ranej kurjawje ße slaßnu
Bližej hobras [2]) rědneg młożeńza.

Gjardy hoblak jogo hobalascho
Wót selenych dłujkich łopjenow,
A jog' zeßne zoło hupyschnjascho
Nisańza wót stotnych parlizkow.

Jomu dłujke rożowkate łoßki
W błyschežu żyża dołoj wißachu,
Na jog' głowje tschepjelate kłoßki
Ako banarik ße chwějachu.

„Njebój ße", tak młożeńz wótgronił jo,
„Ja ßom pósoł ducha móznego,
Kenž schi k strowju roda huswolił jo,
Nežli głod jen k padu stergajo.

Kuždy kschik až k njebju roslěgujo,
Lamjo tam tog' smilneg' hutschobu,
Kenž ßwój rěd tak žiwnje huswolujo
K humoženju seńsku tužyzu.

[1]) Ssekera. — [2]) Bilda.

Skobodnoſcź maſch pjerwjej hopokaſaſch,
Lěz ßy takej' gnady doſtojny,
Tog'dla dejſch ße k wójowanju paßaſch
Se mnu ſchednje, lěz ßy ßłabjejſchy.

Niz njej' tudy kradu dermo dane,
Dobyſche ma ßwójce běženje,
Bžes proze njej' žedno žognowanje,
S hopytanja kwiſcho raženje.

Njeſłękaj ße, mója móz ße ſłějo
Do ßmjertnego, ak mě pótłuſka,
Tak mě łažko twója ruka ßpnějo,
Dyž b'žoſch mózujejſchy, b'du ßłabſchy ja.

Wětſchych ſtatkow zlowjek njehußejo,
Ak je pſcheměrijo ſ myßlami,
Žož wón wětſche hyſcheźi ſapſchimjejo,
Tam ßu huſche mózy hugbali.

Gaž žeń ßedymy ſchi póſtrowijo,
Pón dejſch naßłědku mě pſchewinuſch,
Zeku kſchaßu, ak mě hupyſchnijo,
Dejſch do rowa ſe mnu ſagrjebnuſch.

Njebjo też jo k ßłědku k pſchewinjenju,
K dobyſchu ßu jogo pokłady,
Gaž ße do njog' klapjo w njeſmuzenju
Sežerpnje, pónižnje a wěrjezy.

Jeſcź mój row, zyſcź jen wót njerěſchnoſcźi,
Pón ſchi ſkóro mója kſchaßota
Kwiſcho ſ rowa k twójej wjaßełoſcźi,
A ty ſkubłaſch ſłotne ſernzyzka.

S zyſtej' role dobry płod jan' ſtawa,
S njerěcha pak njerěch hubija,
Tam jan' złowjek dobre płody dawa,
Žož jo zyſta, zeßna hutſchoba.

Ssajź do ſeńſkeg' klina ſernkow ſłota,
A dań huſcha ſkóro žnějo ße,
Pón b'du jěßno ſchamne tſchachy głoda
S nowym darom njebja ſagnane."

Lej a ſ mózgnej ruku popadaſcho
Duch ned Ogiſtoka k běženju,
Pódermo ße bědny hoboraſcho,
Wón bu pſchewinjony naßlědku.

Schednje wójnſki duch ße póſjawjaſcho
A ße ſ indianom běžaſcho,
Schednje Ogiſtok ße pochyſchaſcho,
Schednje mjenjej mózy zujaſcho.

Ssedym ras ße žeń już ſaßwitaſcho,
Noz pak indiana hobojmje,
Žeden złonaſchk ße jom' njegibaſcho,
Na njog' padnu ſchamne ſeznuſche.

Pódla njogo duch już hobzakaſcho
K ßlědnem' hupokaſnem' měrjenju,
Wón jog' k žywjenju jan' pótkußkaſcho,
Až jog' žiwne mózy ſgórjechu.

Tak ak žiwe ſwěrje w ſeźakliwoſeźi
Na ßwój hopor ſ raſom ſkózyjo,
Laßnje Ogiſtok kaž we błudnoſeźi
Ducha terga, łamjo, pſchewinjo.

Sagrjebany ſkóro bu do rowa
Winik pótajmny pla wigwama,
Ogiſtok ned klěknu doloj ſ nowa
Sbužony wót ſmyßlow ſaſchmiſcha.

Na bomje ße běli ßedym ranow,
Ssedym dnjow jo pſchejſchło ſpóſchenja,
Leſcheſcho tam ßedym indianow
K brjogu Michigańſkeg jaſora.

Lĕbda laßne kónje pótłuſkachu
S kopytami ſemju tſchawkatu,
Tak tam ſ wĕtſchnym kſchidłom pſchijochtachu
K Ogiſtoka małem' wigwamu.

Tam ten bogi głuzny hyſcheźi w mózy
Wĕſcho dłymokego ſezynka,
Strowe chrapki pak ßu jogo wózy
Sbuźili kaž ſ tſchaſchneg' drĕmanja.

Wót dobyſcha ßednjo ſaſpiwachu,
Mórſke żwały mjaſy rizachu,
Żywnoſcź ſ trubku ſ raſom póżywachu,
Pſchez pón ſ Ogiſtokom tſchĕrjachu.

Ten ße ſmognu ſaßej w pſchiglĕdanju,
A do zeßneg' wĕnka wójnarſtwa
Stupi nowy młożeńz k ſpódobanju,
Chippewańſkeg' roda naźeja.

Lej a młody wójnar pſchichadaſcho
Pſcheze zeſcźej k rowu pſchi mórju,
Wón na ßedym błuſnow poglĕdaſcho
Na bomje, kaž w ſchĕźkem zowanju.

Wón pón rowzyk piluje hugłażaſcho,
Huryty bu njerĕch ſeliſcheźa,
Kubłar Ogiſtok ße wjaßelaſcho
Na źiw, ak ße ſbuźi ſ rowzyka.

Mózne dłujke ſpło tam naroſcźeſcho,
Huſchej głowy jomu ſtupajzy,
A te łopjeniſka hupſcheſtrjeſcho
Na wſche boki w kſchaßnej pyſchnoſcźi.

Na wjerchu ße gjarźe tſchepjelaſcho
Banarik do ſpjetkow roswity,
Dłujki kłoßk ße je ſpła ſmjatawjaſcho,
Do huſcheźinkow mĕkich huwity.

Kłoßazk ſchednje mózuje pſchibjeraſcho,
W ſchěžkoſczi ße k ſemi chylaſcho,
Lej a pótajmuje wón napſchěžaſcho
Rožowego žyža paßmizko.

Wězej ßłyńzo ſemju rosgrěwaſcho,
Wěz' kłoßk ſeblekaſcho huſchczinku,
Až rěd ſłotnych ſernkow hukukaſcho
Južor na žyžanem kónjazku.

Skóro bu wót draſtwy ſeblazona
Słotnych ſernkow ſchěžka gargula;
Kaka lizba žednje hußlěžona!
Kaki žiw wót jadnog' ſernzyzka!

Ogiſtok kłoßk ſchěžki wótłamaſcho
A jen hupóſchkaſcho žěka dla,
Se łdſami bóžemje měſtku daſcho,
Měſtku dwójakego dobyſcha. —

Saß' ßu do gromady ſeſtupali
Sſławne indiany, Chippewy,
Młodem' głowniku ßu póßłuchali,
Ogiſtoku, take žějuzy:

„Nowe płody buchu ſwarbowane
W naſchej nuſy k pilnem' kublanju,
S kłoßkom, lej, b'žo głodu hoborane,
Chwalba buži buſchem' dawarju!"

Tak nam zuſa powěſcz hulizujo,
Kak raz ſernko indiańſke bu,
Hyſchczi žinß ße wóno rosſchěrjujo
K jěži ſbožu, złowjeku. (1893.)

Młody ryšař.

Žinß tſchojenja ße hulizuju
Tak młoge tudy wót wójny,
A pſchißłucharje póžiwuju
Te ßławne ſtatki ſkobody.

Njok niz wót ßwójog' naſgonjenja
How ſ gjardym ßlowom rosſchyrjaſch;
Wſchak mogu móje hulizenja
Wót bubaka jan' powjedaſch.

Lěz pak ja hyſchczi zrjeje njaßu,
Lej, ſiſcheze na nogoma,
Ga weto zuju w mkogim zaßu,
Kak dyba mkoda hutſchoba.

Jo, jo, by weto hulizowak
Wam ßwóje ſtatki ryſchakſke,
Kak winika ßom pſchegonjowak
We zowanju ſinß ſkobodnje.

Ga wěſczo: k ſtatkam ſapalony
Ssom ruſchowak na bitwiſchczu,
Mój brunik ßam jo ſapkoſchony
Kaž wětſch mě njaßk tam k winiku.

Jož mjaz mój kuli ſawyrzaſcho,
Tam kſchej a kußy lětachu,
Až mjaz ße w ruze ſaparaſcho
Pſchi rosſczaknjonem rubanju.

Hajßa! to běſcho ſagrimanje,
Až korabiſka ſchczarzachu!
To běſcho huſche, wójowanje,
Až kóſcz a morſgi ſadžachu!

Wót mójog' mjaza ſabkyſkaſcho
Sse do wózowu winiku,
A ten ned naſkok huběgaſcho,
Kaž pſched někakej tſchachotu.

Nět huſtach; lej, a pólo ßlěſy
Wót ſchěkow běſcho hobßete,
A hyſchczi huběgaſcho prjeſy
Kaž wojza winik w tſchachoſche.

A kur wſcho ſ raſom ſaſchamnijo
To wójnſkeg' dyma mrokawy;
Mě ſnoj ße ſ zoła huronijo
S kſchwju mójich hoprow barwjony.

Ak' kur bu ſaßej ſ rosduwany,
Ga lej, ʒo nět ße namakach?
Wót lutnych huſchkow póʒiwany
Ja ßwójog' krala hupytach.

Ten pón mě k ßebje pſchikiwaſcho,
Mě ſtawi wěnaſchk na głowu,
A jan' te ßłowa hudychaſcho:
„To měj ſa twóju ſkobodu!"

A ja? dla lutnej wjaßełoſczi
Ja łaʒko ſaßej wótzuſchech,
A huſnach ſkóro we tuʒnoſczi,
Aʒ niʒ, ak mały gólzyk běch.

Ssnaʒ pak ras hyſchcʒi naſgóniju,
Zoʒ mě ße huzowało jo;
Ga togodla ße ſwjaßeliju,
Gaʒ wót bitwow to grono jo.

Wſchak mam nět hyſchcʒi ßłabu ruku,
Gaʒ ta pak mózy doſtanjo,
Pón hugbam wěſcʒe ſtatki ſ gluku,
Aʒ bobjel [1]) ras mě kronujo. (1882.

Lubuj twójog' winika.

Po bitwje wójak ſranjony
Na kſchawnem' pólu tam łaʒaſcho,
Ak' mimo duʒeg' wiʒezy
Sa chrapku piſcha póʒedaſcho.

---

[1]) Lorbeer(kranz).

Ten jomu ſ krotkim wótgroni:
„Zu rad ſchi huſta pohochłożiſch,
Lězrownoż też mój winik ßy.“
Ak' něto broń zo wótpołożyſch,
Ab' ſkerjej flaſchku huſchěgnuk,
Ga ſranjony ße hukſchuſchi,
Ab' na chwatk buſchku popadnuk.
A lej, do wóneg' huſtſchěli;
Ten drje ße tſchochu powlěknu,
Glich ſ měrom k winikoju ſaſcho:
„Aj, derje ſtſchělaſch, ſ wěſtoſczu,
Pſchi huchu kula ſaſchwizaſcho,
Pak ſkoßnje bě to měnjone,
A ſa to zu ſchi póſchtrofowaſch;
Lej, how to wino ſagleze
Kſchěch pjerwjej wſcho ſchi huzělowaſch,
Nět doſtanjoſch jan' połojzu.“
Ned wójak nězo wóthupiſcho,
Ten ſbytk jan' daſcho winiku
A pótom ſ měrom dalej ſěſcho. (1880.)

---

iedrich Wilhelm, nimski kronpryńc, we našych Błotach.

To wóßym a pěſchźaßet běſcho,
Ak' Fryzo, nimſki kronpryńz ze,
Pſches Dołnu Łużyzu ras ſěſcho,
Ab' hoglědak k nam we Błoſche.

Aj, ſnaty běſcho derje jomu
Kraj dołnoßerbſki, łużyſki,
Tam muże ga ße ſarże k njomu
A ßu nejlěpſche wójaki.

Niz pak jan' ſtara ſerbſka ſwěrnoſcź
Jom' běſcho dawno póſnata,
Też naſchych Błotow kſchaßna rědnoſcź
Bu dodoſcźa jom' chwalona.

Nět pschižo ßam k nam na hoglědy
Nasch Fryzo, ryschař skobodny,
Wón bu we huschej zeschži měty,
Wót knežka, bura witany.

A lej, schak jom' ße spódobachu
Te póla, pastwy selene,
Ak' Blotanarje kólebachu
Psches rězki jogo na zołnje.

Wón też ße zesto pschechojžascho
Jan' ßam we drascže měschzańskej,
A schžažki, wjažki pscheglědascho,
A młogi bur jog' pósnak njej.

Tak wón na poli hupytascho
Ras ßerbsku žensku pschi žěle,
A wón ße jej' pón pschigranjascho
We miłoschživem rosgronje:

„Schak roni snoj ße Wam pschi žěle",
Mjas' drugim kroupryńz rjaknul jo,
„Ga saßłužyscho też tak wjele,
Ak' k žywjenju Wam trjebne jo?"

Ta mascherka, lěz njesnajascho
Tog' bejneg' kněsa zusego,
Ta s dowěru neb powjedascho
A to a druge sjawjascho:

„Mě njejo wót tog' zaßa derje,
Ak' ßyn jo hujschoł k wójakam,
Ssom stara już a we njemerje
Nět hyschezi złonki napinam.

Mój ßyn pak wě, zo žischam ßluscha,
Wón jo ße sa mnjo hobstaral,
Zož saßłužy ta dobra duscha,
Jo až na pjenjeschazk mě dał.

Mój ßyn, och, ten jo hutwarjony
Tak ramjenity ako Wy!
Gaž ſa lěto b'žo hußtužony,
Pón ſměju ſaßej lepſche dny."

„Kak bylo nět, gab' waſchog' ßyna",
Ten zuſy kněs tak pſchipadnu,
„Nět pſchipóßlak Wam wót Barlina,
Gaž tam ße ſkóro hudaju?"

A maſcherka jan' wótgroniſcho:
„Pón njejſczo wójak pobyli,
Gaž take how mě nawawriſcho,
Tek njewěſczo jog' ßluſchnoſczi.

Naſch gnadny landrot ßam mě žaſcho,
Až niz mě njejo k pomozy,
Gaž ßyna dla ße pjero mažo,
A zož ten njam'žo, zoſcho Wy?"

A kronpryńz jan' ße hußměwkaſcho:
„Zu weto glědaſch, zo b'du móz!"
To mě pón ßebje napißaſcho,
A daſcho maſchi „dobru noz!"

Ak' někotare dny ße južo
Po tſchojenju ßu minuli,
Ga wót wójakow domoj ſgnuſcho
Esc na pſcheze ßyn maſcherki. (1880.)

Serbski kral.

We něga ſtarych zaßach, we lutnem tataństwu
Tam ſtojaſcho we Bloſche ras grod we bogatſtwu,
Na jadnej małej górje tam ßejžeſcho ten grod,
Wót zogož hulizujo tak ſchake mlogi rod.

Tych tormow kſchaßne głowy ße ſgnuchu hußoko
A błyſchczachu te kóńzy ße w ßlyńzu daloko,
A wjelgin mózne murje je dwójza hobgnachu
A hokoło tych wjažow ak' huž ße wijachu.

Ta rěka žěšcho mimo ſ wjelimi rukami
Pſches bomiſchežo tak mózne, kenž ſchykno ſatwari.
A hyſcheži dalej wenze tam běchu tympliſcheža,
Jož žedna noga hyſcheži njej' wěšeže ſtupała.

How knježaſcho ße Sserbow tyrańſki mózny kral,
Kenž tež tym huſchym bogam tu chwalbu běſcho brał,
To ßerbſke hoko płaka, ta pěſcž ße ſwigaſcho,
Jo, tež tych bogow huſchy tom' kralu groſaſcho.

Nas pſchižechu te ſtyrjo tog' ßwěteg' Sswjatowit[1])
How k tomu ſtemu kralu, jog' pſchawje hobroſchit.
Ga žaſcho nět ten gódaz, ten ſtarſchy wót nich tak
(Te druge klěknu doloj, ten kral ße ßednu pak):

„My ßłužabne ßmy togo, kenž ſnajo, wiži ſcho,
My dachmy žertwu jomu, gaž běſcho kupało.
Ak' nět ten kur tym głowam ße zarny pſchibliža,
Ga gronjach pſchaſchajuzy te krotke ßłowa ja:

„O groń, ty dawař měra a wójnow, groń nam nó
Žo pſchižo how ta žaloſcž ſa zely ßerbſki ßwět?
Ten winik ſtoj tam wenze, ten ßerbſki ſpi ſchak how
A njejo k hubuženju; žo namakamy ßchow?“

Ga rjaknu něto jěßno ten běły mózny kóń:
„Ten kral, ten kral!“ a wenze tam ſwignuchu tu bro
Te knězki a te ludy, kenž ſejſchli tam ße ßu,
A njeměr běſcho tudy, te proma ſchwizachu.

---

[1]) Naſche ßerbſke wóſchzy běchu tataŕe a wěrjachu do wjele bogo Sswjatowit (t. j. „ßwěty wóſchz“) běſcho jich huſchy bog. Jogo hobr (bilda) mějaſcho ſtyri głowy, kenž na te ſtyri boki togo ßwěta głědach wona ſtojaſcho pla Arkony na kupje Ranje (Rügen). Jomu ßłužac ſtawnje 300 kónjow a 300 ßłužabnikow. Jaden běły kóń ſtojaſcho njogo gótowy, dyž do bitwy žěſcho, tenßamy kóń běſcho teke ſwěšcželow Druge bogi běchu Perun, bog togo pogrima; Prawin, bog togo pſchan Triglow (tſchi=głow'), bog togo ſtwórjenja a ſkóńzowanja; Żywa, bogor tog' żywjenja; Rikemora běſcho jaden tſchach. Tym bogam bu „žertw (t. j. hopor) pſchinjaßona, wóßebnje na „kupała“, to běſcho ßwě hokoło Jana.

My žěchmy to ſchi gronit, my lepjej wěžeze;
O wózuſch, kral, ty jano — ty lud, o ſtaraj ße, —
Bog Sswjatowit, ten ßwětły, ten wěrno gronjaſcho:
Ten kral, ten kral nad ſchyknom, zož bóli, wina jo!"

Ga ſežakli ße ten huſchy nad tymi ßłowami,
Jom' tſchěßeſcho ße ruka a wóna huchyſchi
To kopjo ſa tym bogim, a to tak pſchekłoj že
Tog' ßłužabnika Bóžeg', kenž dołoj kidnu ße.

Te druge huběgnuchu, glich pak pſched rotami
Pła ſchyknych Bogow gniwje ßu tak ſche wołali:
„O běda wam, wy murje, wy dejſcho rospadnuſch,
Te wětſchy deje głuſchnje pſches waſchu proſnoſcź huſch.

O běda tebje, góra, twój wjerch ße minuſch dej,
We twójom zarnem klinje ten grod we ßchowje měj;
Wy domowine duchy, nět laßnje hubjeńſcho,
Tam dej ße Rikemora nět pſchejſch, gaž pſchejź jo ſcho.

O běda tebje, mórdaŕ, ta Żywa huběgnjo;
Juž jo ſchi Prawin ſaklět, kenž pſchawdoſcź lubujo.
Nět Tſchigłow ſeſłamujo, zož wón ras natwari,
A Perun jużor chwata, wón zaſchnje groſy ſchi!"

Te tſcho tak huwołachu; jich njebjo hußkyſchy;
Ta gódanija pſchawje ße jěßno dopołni.
Sa kralom a jog' grodom wěź' njejo žeden ßłéź;
Ten zaß ſcho hulaſchowa, zož ty kſchěł hobpſchiměſch.

Ta kupa hyſchcźi źinßa jo w Błoſche ſpadnjona,
A gaž ty mimo pſchejźoſch, jo ſcho kaž zowanja.
Zoſch ty tu rěku pſchaſchaſch, kenž mimo žwałkozo,
Ty glich jej njeroſmějoſch, gaž wóna głußkozo. (1879.)

Nocne jagarje.

Łajßa, hoj, hoj,
Jagarje nozne tſchochtaju mózne.
Pſchejź tu, pſchejź ſ puſcha!
Jim wón jan' ßłuſcha!

Pſchi waſchej gluze njepowjedajſcho
Ssromoſchejuze; — njehuźerajſcho!
Lichoſcź dej ſgubiſch — chtoż b'žo ße ſubiſch.
Jagarje tſchochtaju — pßy ſ nimi nochtaju.
Hajßa, hoj, hoj!
Lej, drěmotka mychańz ßwój pſcheſtrějo
A zarnego Boga ryſchařſtwo
Sse pokažo nět — a ſchěgnjo pſches ßwět.
Lej, wětſchowa droga jo hobßajźona,
Ta mań ße nět ſejźo — ta źiwa, a pſchejźo
Wót tluſteje kurjawy ſahobalona.
A prjeſy tam ßowy leſche,
Jich wózy ga jagarjam ßwěſche.
A mjaſy ſaß' njetopyrje ße wiju,
Kenž ſ kſchidłoma ſaſchwigaju
A chłodnoſcź jim pſchiduwaju.
Toſch ſ raſom wětſchy kaž ſwěrina riju,
A kſchudy pſches powětſch wyrze;
A tuder praßka — a klaßka a rjaßka;
Na puſchu kamjenje byrze.
A tamkor ße ſchwizy — a byrzy a rizy,
Až źiwno ſcho klinzy
A w huſchyma binzy.
Pßy pſchipódła ſkokaju,
Kenž ſchakorak' wajkozu.
Lej — ßlěſy wicharje huju,
Kenž jagarje dopſchewoſuju.
A ſwiju — a ſryju
Jich źiwny a dłymoki ßlěd,
Až ſchykno ſaß' minjo ße nět —
Zož jagarje nozne — tam tſchochtaju mózne.
Hajßa, hoj, hoj!

Prjedne kšoceńki.

Juch! prjedne kſchozeńki
Ssu źinß ße ſjawili,
Hurrah, viktoria!
Naſch gólzyk gankota!

Lěz hyſchćźi njelěpej
Sse nožze wijotej,
Glich źotej doprědka,
A to jo dodoſćźa.

Lěz padnjoſch, kóleńko
Schi ſkóro ſažyjo;
Niz njenahuknjo ße
Bźes proze na ßwěſche.

Schak mkoga zrejzyzka
B'źo hyſchćźi ſtergana,
Až ßame drogi źoſch
A ßwój kleb ſwarbujoſch.

Bog ſwarnuj nožzyzze,
Ab' njejſchkej na puſche,
Źož ras by ſawjeda
Schi k padu ſtarzyka!

Ten pad tak njeźyjo
Ak ſbite kóleńko,
Tog' grěcha myto źe
Jo ßmjerſch na nimjernje.

Nowa srědnosć.

Butru źěła maruſchka,
Trějo ſnoj wót hobliza;
Tamp, tamp, cźamp, cźamp,
To ga jo jej wóſtuda.

„Butra njecha gromadu;
Źo ga dojdu po radu?
Tamp, tamp, cźamp, cźamp,
Schoptu wódu pſchileju."

Wóda how niz njehugba,
Wina jan' jo chódota,
Tamp, tamp, cźamp, cźamp,
Wóna to ſcho ſadora.

K „mudrej babje“ dożeń ty;
Ta ſchi dajo do rady,
Tamp, tamp, cžamp, cžamp,
Zoż jo wěſcže k pomozy.

Mudra baba gronjaſcho:
„Butru ſchěžko ſgótujo,
Tamp, tamp, cžamp, cžamp,
Chtoż że wjelgi lubujo.“

Do paslow.

Lojſch zo gólzyk kurwotku
S wózkateju pſchužyńku,
Kótruż ſtawił do broſdki
Satawjonu ſ tſchawkami.

Pón wón ſernka lěbgodne
Hußypaſcho we broſdże,
Ab' tak bogich kurwotkow
Wabił bližej do wózkow.

Lej a ſkóro kurwotka
Do broſdki jo ſlěſcheła,
Jej ße drapaſch wóſtuži,
Lubjej ſchuži pyſkoſchi.

Wóna k ßebje pſchikurła
Towariſchkow ſ naſdala,
A te gjarže ſtupachu
K ſadawjezem' wózkoju.

Toſch ße jadna hobjeßy
Na pokſchytej ſchybjeńzy,
Wjaßoła jo ſkokała,
Žałoßnje pak humrjeła.

Tak ſly ßwět ſchi pſcheſtrěwa
Na puſch zaßneg' žywjenja
Sernka gluki braſchneje,
Senſke grěſchne wjaßele.

Schybale wón pokschyjo
Sswójich rožow schtapadło;
Ssmjerschi že k ßlědku rosdaja
Blabu ako paßlizka.

Njebyž ßwětu póßłuschny,
Njebyž grěchu ßłužabny.
Sswět schi k ßlědku sawjezo,
Grěch schi k padu starzyjo. (1893.)

Lěšeca gwězda.

Gwěsda ſ njebja wótlětujo
S błyska laßnoscźu,
Scźany[1]) pusch[2]) jan' pokasujo,
Žož ße sapadnu.

Mě jo, aby hustarzona
Była ſ gwěsdźiny,
Ab' wót kschaßy seblazona
Schła do schamnoscźi.

Lej, tak pschißłodniki schischcźe
Też ße do njebja,
Tam ße pak kaž błudy błyschcźe
Pón bźes mychańza.

Njesmilnje ße hustarzyju
Pschejz do schamnoscźi,
A jich statki njedobyju
Městka kschaßnoscźi.

Jano pschawdy[3]) sawóstanu
W derbstwu sbóžnoscźi,
Žož ßu w jaßnem błyskotanju
Ako gwěsdźizki.

[1]) Scźanjezy. — [2]) Droga. — [3]) Pschawdoscźi.

Starosć już pši malych.

„Zomej twariſch, ßotſchizka,
Pjaz a wjażu wót pěſka,
A wót gliny ſwónizku
A wót zrjopkow zerkwizku!“

Lej a małej twarjaſchtej,
S wjaßełoſcžu juſkaſchtej; —
Zełu twar pak roswali
Wětſchik jima njeſjabki.

Něto płaz a njeſdaſche,
Pón ſaß' ſ nowa twarjenje:
Tak już małe póſnaju
Staroſcž, nuſu, kibliju. (1882.)

Kralowka na chylu.

„O bóžko, ßom kſchaßnoſcži wóthujſchła
A ſ trona njeſjabki padnuła;
Mě na glowje krona ße ſabłyſchcžaſcho
A purpurna płaſchcž mě hobdawaſcho.
Zo ſ glowu tak wijoſcho, maſcherka?
Běch wěru nejkſchaßnjejſcha kralowka.

Lej, mani luda mě hobdachu,
Kenž móju hußoknoſcž zeſcžachu;
Jo, wóni ße pſchede nnu ſechylachu
A na móje hukaſy póßłuchachu.
O, běſcheżo tež tamkor wy, maſcherka,
Ak rowno běch hußoka kralowka.

A tamkor chójžach we ſagroże,
Žož pſchewożachu mě ryſcharje,
A „ßława!“ [1]) mě wót ſchyknych bokow ſněſcho,
Mě kſchaßne ſpiwanje hutſchobu ſgrěſcho.
O, ja běch tak ſbóżowna, maſcherka!“ —
„„Jo, we ßni běſcho ty kralowka!““

[1]) Hurrah, vivat.

Skazona rola.

Wós pſches rolu derkozo,
Kóleje tam huryjo;
Schkóda, aż tak mękuſchka
Semja dej byſch pitwana.

Łażko pak ſaß' ſłozyjo
Eryty ſagon broniſko,
Rownoż hyſchczi ſ depkami
Sslędaſchk ſchak ße ſnamjeni.

Ńoż pak wězej wósow ße
Tłoze hyſchczi do role,
Pón jo wóna ſkaſona
A każ droga ſteptana.

Schykno na njej drjebozo,
Kuždy jěſdźi, pěſchkujo;
Schkóda, aż tak gódnuſchka
Rola dej byſch ſabrojta.

Rola jo każ złowjezna
Męka płodna hutſchoba.
Gaż ras grěch tam pſcheběnjo,
Groſny ßlěd ned wóſtanjo.

Schěžka ſwěrna pokuta
Se łdſami jo pótrjebna,
Dej ße ſchkóda wótroſchiſch,
Hutſchoba ße huzyſczíſch.

Ńoż pak wězej grěchow ße
Do hutſchoby ſaweże,
Tam jo wóna ſtamana,
Ako rola ſteptana.

Kuždа ſłoſcz pón na ßwěſche
Drogu ſnajo do njeje.
Bóžko, młoga hutſchoba
Skaſyjo ße grěcha dla.

Hobwijaj ße grěchiſka
Ako helſkeg' płomjenja,
Ź̇oż ź̇e grěch ras gněſdo ma,
Tam ſche ſtoſcźi humẽwa. (1893.)

Šakorake pisma.

Pſchemudroſcź njej' k huſtojanju
Do kniglikow ſpjelnjona;
Chtož nejwěź' wě k blabotanju,
Zo měſch wěnaſchk dobyſcha.

Mudroſtarje nakluwaju
Waźenje dla proſchazka,
A pón ſ pjerom ſagrimaju
Malßnje njeměr do ßwěta.

Njebyź wěrka, ſchak ße blabi,
Schak ße piſcho hopaki,
Wěť, zoż łakoſcźiwje wabi,
Se ſtrowymi myßlami.

Młoge pißma ſnjerjeſchyju
Ako ßmoła lipata,
Druge k padu źěru ryju
Ako tawna [1]) paßlizka.

Huź ße ſchak we ßłowach wijo,
Kaź we paradiſu ras,
Ssmykku lichoſcź nalubijo,
K ſkaſenju pak ſtarka naß.

Słotny huwěſk hußměwkujo
Sse kaź ſtrowa huſcźinka,
Jědra gad pak wótzeſcźujo
Pótajmnje a póſlažka.

[1]) Satawjona.

Schak ße humožniki źeru
S głoßom evangelija:
„Drugu rěz a drugu wěru,
Stary nakog do rowa!“

Njewěř ſcho, zož huleſchejo
S zuſeg' pjera do ßwěta;
Źož źe zuſy jěſyk ſnějo,
Tam jo druga hutſchoba.

Sserbſke pjero njejo hyſchcźi
Sserbam kſchiwdy zyniło,
Njej' jich tam, źož błud ße błyſchcźi,
Hyſchcźi žednje ſawjadło.

To zo jano rosbuźowaſch,
Zož ße lěga k drěmanju,
S luboſcźu zo hobſwarnowaſch
Swěrnu ßerbſku hutſchobu.

Zeſcź, zož maſch ſchi hobraźijo:
Wěru, rěz a poboźnoſcź;
Blaſan jano pſcheraźijo
Takich darow bogaſchnoſcź.

Nejlepšy wójak.

Wěſch, źo nejlepſche wójaki
Ssu kólebanc na ſemi?
Kenž źaržali, zož pſchißegali?
Kenž chamornoſcźi njepóſnali?
Kenž do bitwiſchcźa tſchěrili
A jan' ße ßmjerſchi powdali?

Tam ßu, źož barwi ßłynjaſchko
Do bruneg' gjarde hoblizo,
Źož huzone ßu ramjeniſka
Laz teź nejſchěźſche brjemjeniſka,
Źož kóßa w ruze ſaſcźerzy,
Źož kuždy złonk jo ſeleſny.

Tam ßu, ſoż ſedno njewjedro
Njej muża ſ póla hugnało,
Soż měklaz njama wjaßełoſcźi,
Soż w ſtrowju kwitu dżeń a kóſcźi,
Tam ßu, ſoż teke hutſchoba
Jo ſwěrna ako pobożna.

A take ßyny jědriwe
Ssu w małem kraju ßeſchone;
Ten kraj jo derje ſnaty ſchudy,
Jen późiwuju zuſe ludy;
Bog ſ tebu, ßławna Łużyza,
Płoż dalej ßerbſkeg' wójaka.

Ta wěrna lubka na rěce.

Zo jěžo tam tak laßnje
Na zołnje njeměrnem?
Zo ſmawujo ße běłeg
We wětſche hochłodnem?

Chto laßnje, malßnje leſchi
Tak tużnje ſpiwajzy,
Aż milne běłe żwałki
Sse ſwignu ßłuchajzy?

Na jadnej dłymi ſaſta
Ten zołn tak měrnje nět,
Ab' bójał wón ße ßamo
Tych wódow zarny ßwět.

We jogo měrnem klinje
Tam ßejźi żałujza
Tak młoda żowka rědna
A ſtrußki-pytajza.

A pyſchny wěnk ßeb' huwi
Wóna wót módrazkow,
A łdſy te padnu doloj
Do wěnjaſchka na ßchow.

Ga wesc něto wěnaschk
Ta rědna w tužyzy
A da jen tam tym žwałam
A rjaknu płakujzy:

„How we tej zarnej dłymi
How jo tog' lubeg' row,
How ßu pózrěli jogo
Te głodne žwały — how.

To jo ten tscheschi wěnjaschk,
Kenž ja schi daju nět
Na twójom dnju tej' ßmjerschi,
Tak zynim lět do lět.

A gaž ja pschemyßliju,
Tu lizbu młodych dnjow
Jo nam to njebjo dało,
Tu mań tych sbožnosćzow. —

Zo jo to woko brune,
Kenž na mnjo glědascho?
Zo ßy, nejžlubschy? — ßłuchaj —
Poglědnij że na mnjo!

Zo ßom zyniła słego
Wam žwały, až wy sćzo
Tog' lubeg' huternuli
S tych rukow wóte mnjo?

O, gab' jog' wiźesch mógła,
By ja ße chyschiła
How do tych žwałow k njomu,
By schykno sabyła."

Ten wěnjaschk padnu dołoj,
Ta žwałka dalej zo,
To ßłyszko sejžo domoj,
Ta lubka płakascho.

Pśi pśezy.

Gaž ja wjazor ſama pilnje pſchedu
A tak luboßnje ten mjaßezk glédnu
Pſches to hokno na mnjo ßluchajzy,
Spiwam ßebje ja ned chwatajzy:
„Luſchtnje hobjertaj ße kólaßko,
Až ta niſch ſ tog' lanu malßnjej žo!"

Gaž ten wětſch tam wenze gluſchnje ſchwarzy
Mójo kólaßko to teke barzy,
Njepſcheſtanu ja jo hobjertaſch,
Lepjej wóno mórzy, lěž zo graſch?
Luſchtnje hobjertaj ße kólaßko,
Až ta niſch ſ tog' lanu malßnjej žo!

Zoſch mě hujžiſch, malßna nitka, ſ palza?
Njezyń! howak bužom wót tog tkalza
Scžokana; zoſch pak zeka wóſtaſch,
Dejſch ty poſchk ſa poſchkom wót mnjo doſtaſch.
Luſchtnje hobjertaj ße kólaßko,
Až ta niſch ſ tog' lanu malßnjej žo!

Njozoſch kólaßko mě laßne byſch,
Žož mě trozujoſch a njozoſch hyſch,
Ga ja marſkam ſchi, ja twóje tſchuny
Napinam, až klinze ak te ſwóny.
Luſchtnje hobjertaj ße kólaßko,
Až ta niſch ſ tog' lanu malßnjej žo!

Žinßa, niſch, jan' chwataj, až ßy ſcha,
Witſche, witſche ga jo ßobota,
Witſche ja ſchi njeb'du wěžej ſpiwkaſch,
Pótom móžoſch we tom rožku zywkaſch.
Luſchtnje hobjertaj ße kólaßko,
Až ta niſch ſ tog' lanu malßnjej žo!

Wós a clowjek.

Wós ßam wót ße ſ górki jéžo
Slažka a pón leſchezy;
Ža pak puſch na górku wjeżo,
Dej byſch górjej ſchěgnjony.

Tak ßam wót ße ſapadujo
Zlowjek k ſkaſbje póſlažka;
Bóžy Duch pak humozujo,
Chtož zo kſchazaſch do njebja.

Serbske pomniki.

Ras jo ſtare Sserbſtwo było
Mózne kralejſtwo,
Jo ras ludam wótdobyło
Kraje daloko.

Ras ßu Sserby pójměwali
Kuždeg' winika;
A ras ßu ße rosłamali
Sserbſke bronidła.

Niži njejßu hobſpiwane
Statki ryſchařſke,
Niži kradu hopißane
Bitwy ſeleſne.

Weto ſtare Sserby maju
Sslawne pomniki,
Kenž po ßerbſku powjedaju,
Kak ßu naſtali.

Młoge měſta, hobydlone
Žinßa wót Nimzow,
Buchu twarže ſałožone
Něga wót Sserbow.

Take pomniki že traju
Až do nimjerſtwa,
Te nejlěpjej ſeſpiwaju
Sslawu Sserbojſtwa.

Wjasele.

Bratſchi, ßotſchy, ſeſtupajmy,
Zoż ße knĕży wjaßekoſcż;
S mózným głoßom ſajuſkajmy,
Naß ga wĕżo hobjadnoſcż!
Pohuſchenje tudy njejo,
Gjardoſcż ſcha nam zuſa jo,
Rownoſcż ßwóju kronu ſmĕjo;
Wjaß'le ſpiwaj, juſkaj ſcho!

Kaki dar ßmy doſtanuli,
Bóżu ſchkrju we nutſchikach,
Kaku ſbóżnoſcż hobderbnuli,
Wósboženje w hutſchobach.
Aj, ga ſgrĕj nĕt ſemſkeg' ducha,
Daż ße k njebju póſwiga
A na tamne ſuki ßłucha,
Wjaßele, ty Bóża ſchkrja.

Sserbſku ſemju pyſchnje kſchaßnje
Schykne ßetwy ſtanjone,
Kótrež ſtwórba pſchejżo laßnje,
Namakajo chłożenje.
K hubuženju ßłyńzo ßwĕſchi,
Lej, pſches zelu hußoknoſcż,
Zoż jan' kuli proſchazk leſchi,
Snĕjo teke wjaßekoſcż.

Bratſchi, ßotſchy, wótejżijmy,
Zoż ße ſgaßnjo ſ tużyzu
Ducha płomje; huchwalijmy
Wjaßele pak, Bóżu ſchkrju;
Daźi głażki zyſto klinze
K wjaßekoſcźi wabjeze,
Daż jich ſuki dalej binze:
Wjaßele jo wjaßele!

Serbski zlub.

Sserbſke bratſchi, pſchiſtupijmy
K ßwětem' ſwěſtkoju,
S ruku ßebje ſalubijmy
Zaržaſch pſchißegu:
Swěrne ßyny Lužyzy
Až do rowa wóſtanjomy,
Naſcho derbſtwo ſchcźitujmy,
Stopy njezopnjomy.

Wóſtaſch dej nam jaßne ſněſche
Sserbſkeg' jěſyka,
Drugi ſuk we zekem ßwěſche
Duſchu njeſgrěwa.
Swěrne ßyny a t. d.

Wóſtaſch deje doły milne,
Kenž ſnoj mazaſcho,
Sswěte góry, źož ße pilne
Sserbſtwo módlaſcho.
Swěrne ßyny a t. d.

Wóſtaſch deje ßerbſke Błota,
Krona Lužyſka,
Raj naſch, do kótregož rota
Sprjewja wótamka.
Swěrne ßyny a t. d.

Wóſtaſch dej też ßwěta wěra
W ßerbſkich hutſchobach,
Dej naß k wóſchzam wjaſcź do měra
Tudy po bludach.
Swěrne ßyny a t. d.

Wóſtaſch deje zeke ſtrony
W ſemi Lužyſkej,
Też ſa kralejſtwa a krony
Žedna broſdka njej'.
Swěrne ßyny Lužyzy
Až do rowa wóſtanjomy,
Naſcho derbſtwo ſchcźitujmy,
Stopy njezopnjomy.

Žaŕ.

Stupaſch kſchozeń na kſchozeń,
Chylaſch ße k nejdlejſchem' puſchu,
Składaſch kamjeń na kamjeń,
Směјoſch ſkóro murju huſchu.

Sſněg ße pjerſchy póſlažka,
Nězli ſtawa mjetły hupa;
Po gózinze gózinka:
Lěto też ku kóńzu ſtupa.

Tak że jano ſ małego
Na nejwěſćej huknjoſch žariſch,
Pſchezej nězo na nězo
A ty brjogi huſchka ſtwariſch.

Brojaŕ jano njeżari,
Wón dar Bóży ſanizujo;
Zakaj, zakaj, nachwatki
Żywot jom' ſa klěbom hujo.

Žaŕ ſa twóje źiſchetka,
Kenž ſchi ſchednje pominaju;
Žaŕ też do jich pſchichoda,
Aż ras ßwóje chromy maju.

Dobre źiſchi źěka dla
Ras ſchi ſcheriſń głowy zeſćże;
Taka dań žo do rowa,
Źož pón měrnjej ſpijoſch wěſćże.

Žaŕ pſchi ſtrowju roſymnje
Też ſa ſtare chamne lěta,
Źož dny njejßu ſpódobne,
Gaž jo móz ſchym złonkam wſeta.

Derje, gaž pón wót dani
Muznej ruże pſchibjeratej;
Běda pak, gaž w ßłaboſćźi
Chromej noſe klepzyſch matej.

Žaŕ, o žaŕ też ſa njebjo,
Sa wſche chude, nuſne, bědne;
Sſłuchaj na kſchik daloko,
Hußej wěry ſtatki rědne.

Pón we nimjernoſczi ras
Wětſchu dań ak tudy žnějoſch;
Žaŕ ſa njebjo ſeńſki zaß,
A ty ſbóžne myto ſmějoſch. (1893.)

Gódanja.

I.

Zo pſchižo ſaß' po dłujkim zaßu
A pſchinjaßo nam wjaßełoſcz?
Ak wjel'ka płachta wóno łažy
A pokſchywa ſchu daloknoſcz.

A ſpóſy, lej, tam wótpozywa
Tak tyßaz wjele žywjeńkow.
Tam jo, gaž pſchidu groſne zaßy,
Sa wſchykne měrny, ſchichy ßchow.

Gaž wóno ſ hußoka pak ſ raſom
Ak ſkaſenje ße pſchibliža,
Ach běda, wóno ſeſłamuje
Ak błyſki žěło złowjeka.

Zo žiw, gaž wóno pak ße minjo
Tak jěßno ak jo naſtało?
Ty derje wěſch, žo wóno ſejžo,
Dla zogo teke huſſchło jo. [Bauš]

* * *

II.

Lej, wjelgin mudry pſchědlnik ßom,
A mója niſch jo gładka,
Ja ßebje hupſchědu ßwój dom;
We jogo ßrjejži bydlim.

Mój dom pak teke paßle ßu
Sa wſcho, zoż ku mujo pſchiżo,
Ja jano ſchtryki ſaſchëgnu
A góſcża mam we mózy.

* * *

III.

Myßl ßebje kſchaßny, żiwny ßwět,
We kótremż ſaß' ße huglëdujo
Naſch ßwět, we takich barwach pak,
Ak tyza ße ſchi pſchelëwujo.

Ja taki kſchaßny hobras ßom,
Aż nade mnu ße póżiwujoſch,
A — gjardy złowjek wót procha,
Ty ßam mě teke hugotujoſch.

Ssom ſtwórba ſchak nejkſchaßnjejſcha
Ak ty jan', ſeńſki, humyßlijoſch,
A rëdnjejſchego nikula
Ty żednje niżi njeſbaßnijoſch.

O krotke wokognuſche pak
Jo, bóżko, mója gjarda jaßnoſcż;
Nejſkerjej już we naſtaſchu
Ssc minjo mója zeka kſchaßnoſcż.

Tak jo tud' ſtatk ſchen złowjezny,
Jan' aby ſajſchel, natwarjony,
Ma kjabel już na hoblizu
Wót knizomnoſcżi ſnamjenjony.

* * *

IV.

Tſcho bratſchi bliſko ſwëſane
Ssc ſchuder pſchechożżuju,
A ßu pak ſchykne gromaże,
Pak ße ſaß' ſrosdżëluju.

Ten prjedny zeſto pſcheženjo,
A rady ma jog' mkogi,
Gaž wón kaž ſ kſchidlom ſmawujo
A chkoži jogo plogi.

Tog' drugeg' njekſchčl pſcheluſchtniſch
A ſ nim do reje ſkózyſch;
Gaž wón ße ſ raſom chapja wiſch,
Ga ſcho zo ßobu ſkozyſch.

Zo měniſch, kaka tſchachota,
Gaž akle tſcheſchi hujo?
Gaž ſchtom a chrom ße ſegiba,
Pón ßwóju móz wón zujo.

Juž naſche ſtare ſnajachu
Te tſcho ak ſkoßne muže,
Gaž wóni pak ße ſwažichu,
Pak draženjachu ſaß' luže. [Ꞩ]

Wót zemje, na zemi, k zemi.

Wót ſemje ßy, wót procha ſachadnego,
Twój ſtwóriſchel ſchi ſbuži k žywjenju,
A jaßne tſchny wót ßwětka nimjernego
Sse ſablyſchcže na twójom hoblizu.
Tam proch — toſch zlowjek ſ njogo pórožony;
Chto huměrijo takeg' ſtatka žiw?
Schen Bóžy rěd jo ſ niſkeg' huſwolony,
Ab' pón k nejhuſchym ſtatkam gódny byk.

Na ſemi ßy; jo tud' maſch byſche zaßne,
Maſch ſ tſchojdlom [1]) njeſmuzone běženje.
How kwitu k žognowanju ſtatki kſchaßne,
A ſke ße k ßlědku ßami ſaßuže.
How jo tak ſchako kjabel huzětany,
Pſchi bogatſtwu ße marſchcži chudoba,
Wót wjaßela ße žěli ſateſchnjony,
Jo, wón ße póra k ßlědku ſe ßwěta.

[1]) Tſchojenjami.

A k ſeńſkem' prochu ſaßej ſginjoſch jéßno,
Gaž muzne ſchélo k ßlédnem' ſpanju žo;
A zož ſchi było wjaßołe ab' ſchéßno,
To ſcho ße k ſabyſchoju ſagrjebjo.
To ßetwo Bóže pak ße njeſgubijo,
Gaž „wóno buźi“ ſ nowa ſafnéjo,
Pón row kaž boma pupk ße roszynijo
A w nowej kſchaßy hopor hudajo.

Tog' ducha pak ta ſemja njepóžrějo,
Wón jan' ßwój hoblak ſklažo do rowa,
A pón ße k ßwójom žrédlu ßwětła chwějo,
Gaž lich wót bluda tudy ſawoſta.
Twój duch jo k wětſchym ſtatkam huſwolony
Ak w braſchnoſczi ße tudy natwarje,
Wón njedej ſchélu wóſtaſch pódejſchpjony,
To derbi ßłużyſch, wón pak knéžyſch ße. (1893

PG 5675 K68 v.1
Kósyk, Mato
Sběrka dolnosserbskich pěssnjow

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY